

Desenvolupament de la personalitat (0-6 anys)**2012/2013**

Codi: 102024

Crèdits ECTS: 12

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500797 Graduat en Educació infantil	847 Graduat en Educació infantil	FB	1	A

Professor de contacte

Nom: Isabel Guibourg García

Correu electrònic: Isabel.Guibourg@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: No

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No es contemplen.

Objectius

Que l'estudiant conegui els processos desenvolupament i aprenentatge que tenen lloc a la primera infància, que identifiqui la interacció i comunicació social com un factor determinant i que contempli l'infant com un subjecte capaç.

Objectius:

Concebre l'infant de 0 a 6 anys com un subjecte actiu, protagonista del seu procés de desenvolupament i aprenentatge, que construeix els seus propis coneixements a partir de la interacció social en activitats conjuntes, pautades per la cultura i capaç d'adquirir nivells significatius d'autonomia.

Comprendre els processos de desenvolupament i aprenentatge que tenen lloc durant la primera infància (desenvolupament motor i esquema corporal; construcció d'una identitat personal i socialització; desenvolupament cognitiu i adquisició del llenguatge) i la funció que en aquests processos tenen les activitats pròpies de l'infància (rutines de cura personal i joc).

Realitzar observacions i entrevistes que permetin analitzar aspectes dels processos de desenvolupament i aprenentatge, de les activitats en les que participen els petits i de les interaccions que s'estableixen.

Competències

- Abordar amb eficàcia situacions d'aprenentatge de llengües en contextos multiculturals i multilingües.
- Actuar com a orientador de pares i mares en relació a l'educació familiar en el període 0-6.
- Analitzar i reconèixer les pròpies competències socioemocionals (en termes de fortaleses, potencialitats i debilitats) per desenvolupar aquelles necessàries en el seu exercici i desenvolupament professional.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Comprendre els processos educatius i d'aprenentatge en el període 0-6, en el context familiar, social i escolar.
- Conèixer els desenvolupaments de la psicologia evolutiva de la infància en els períodes 0-3 i 3-6.

- Demostrar que coneix l'evolució de la comunicació no verbal i del llenguatge en la primera infància, saber identificar possibles disfuncions i vetllar per la seva correcta evolució. Abordar amb eficàcia situacions d'aprenentatge de llengües i comunicació en contextos multiculturals i multilingües.
- Demostrar que coneix l'evolució del llenguatge en la primera infància, saber identificar possibles disfuncions i vetllar per la seva correcta evolució.
- Demostrar que coneix l'evolució dels fonaments d'atenció primerenca i les bases i desenvolupaments que permeten comprendre els processos psicològics, d'aprenentatge i de construcció de la personalitat en la primera infància
- Dominar habilitats socials en el tracte i relació amb la família de cada estudiant i amb el conjunt de famílies.
- Expressar-se adequadament oralment i per escrit i dominar l'ús de diferents tècniques d'expressió.
- Observar sistemàticament contextos d'aprenentatge i convivència i saber reflexionar sobre ells.
- Reconèixer i avaluar la realitat social i la interrelació de factors implicats com a necessària anticipació a l'acció.

Resultats d'aprenentatge

1. Abordar amb eficàcia situacions d'aprenentatge de llengües en contextos multiculturals i multilingües.
2. Actuar com a orientador de pares i mares en relació a l'educació familiar en el període 0-6.
3. Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
4. Comprendre els processos educatius i d'aprenentatge en el període 0-6, en el context familiar, social i escolar.
5. Conèixer les tecnologies de la informació i de la comunicació, la seva evolució i les seves implicacions educatives
6. Demostrar que coneix l'evolució de la comunicació no verbal i del llenguatge en la primera infància, saber identificar possibles disfuncions i vetllar per la seva correcta evolució. Abordar amb eficàcia situacions d'aprenentatge de llengües i comunicació en contextos multiculturals i multilingües.
7. Demostrar que coneix l'evolució del llenguatge en la primera infància, saber identificar possibles disfuncions i vetllar per la seva correcta evolució.
8. Demostrar que coneix l'evolució dels fonaments de l'atenció primerenca i les bases i desenvolupaments que permeten comprendre els processos psicològics, d'aprenentatge i de construcció de la personalitat en la primera infància.
9. Dominar habilitats socials en el tracte i relació amb els companys i altres professionals.
10. Dominar habilitats socials en el tracte i relació amb la família de cada estudiant i amb el conjunt de famílies.
11. Expressar-se adequadament oralment i per escrit i dominar l'ús de diferents tècniques d'expressió.
12. Observar sistemàticament contextos d'aprenentatge i convivència i saber reflexionar sobre ells.

Continguts

- **Desenvolupament, aprenentatge, cultura i educació:** (2 ectes.)

- La conducta humana

- Les grans perspectives teòriques en psicologia evolutiva i de l'educació:

- Ambientalista, Biològica i Interaccionista - Contextualista

- Funcions psíquiques elementals i superiors

- Herència biològica, cultural i educació

- Consciència i llenguatge

- Desenvolupament i aprenentatge:

- la interacció en activitats compartides

- la comunicació social
  - la zona de desenvolupament proper
- Els contextos de desenvolupament i aprenentatge
- **Els processos de desenvolupament i aprenentatge en l'infància: afectius, socials, cognitius, comunicatius, psicomotors:** (4 ectes.)
- Les diferències individuals en els processos de desenvolupament i aprenentatge
- El nouat
- Conductes reflexes i percepcions
  - Sistema nerviós central
- Els processos psicomotors:
- Maduració, desenvolupament i aprenentatge
  - L'adquisició de l'autonomia motora
    - espai i temps
    - La construcció de l'esquema i la imatge corporal
    - La psicomotricitat fina
- Els processos afectius i socials:
- La construcció de la identitat individual i social
  - Del tot indiferenciat a un subjecte socialitzat
  - L'autonomia personal
  - La construcció del autoconcepte i autoestima
  - L'adquisició de normes i valors socials: els límits
- La adquisició del llenguatge verbal:
- De les conductes heretades a la comunicació intencionada
  - De la comunicació preverbal a la competència lingüística
  - El procés de construcció de la llengua escrita
- Els processos cognitius:
- Del pensament en accions i percepcions al pensament simbòlic
  - El procés d'organització de la realitat i l'establiment de relacions temporals, espacials, causals...
  - L'adquisició del pensament lògic
- **Els contextos de desenvolupament i aprenentatge:** (2 ectes.)
- El context familiar com context natural de desenvolupament
- La diversitat familiar: orígens, estructura...
  - Les expectatives de la família
  - Les relacions de "apego"
  - Característiques de la interrelació en el context familiar
  - El procés cap a l'autonomia personal
- Els serveis dirigits a la primera infància i la seva família
- L'escola infantil
  - Els espais familiars
  - Les ludoteques
  - Altres
- El context escolar:

<ul style="list-style-type: none"> • La separació de les persones significatives • La interacció en grup: <ul style="list-style-type: none"> • Compartir l'adult (activitats, espai, material...) • La relació amb els companys   <p>- La relació família i escola: la comunicació i la participació</p> <p>- El maltractament infantil a la família i a l'escola</p> <ul style="list-style-type: none"> • Les activitats de ensenyament i aprenentatge a l'educació infantil: (2 ectes.) <p>- Les rutines quotidianes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Les primeres activitats compartides • L'organització inicial del temps i l'espai • La construcció de significats compartits • La capacitat d'anticipació i l'autonomia <p>- El joc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Activitat bàsica de desenvolupament i aprenentatge a l'infància • El joc i la seva relació amb: <ul style="list-style-type: none"> • La funció simbòlica • La creativitat • La construcció de la realitat • El joc com instrument per la resolució de conflictes • L'evolució del joc   <p>- El desenvolupament del dibuix:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evolució del gorgot • El procés d'ensenyament i aprenentatge de la representació de la realitat <ul style="list-style-type: none"> • Procediments de treball professional: (2 ectes.) <p>- L'observació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tipus d'observacions i registres • Anàlisis del que s'ha observat: establiment de categories • L'observació com instrument per avaluar els processos d'ensenyament - aprenentatge, la intervenció pedagògica, les activitats... <p>- L'entrevista:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tipus d'entrevistes • L'entrevista amb adults: <ul style="list-style-type: none"> • Obtenció i transmissió d'informació • Establiment d'acords   • L'entrevista amb infants: <ul style="list-style-type: none"> • Detecció dels coneixements previs

Metodologia

Activitat	Hores	Metodologia
Presencial en gran grup	70	S'introdueix els estudiants en una àrea del saber nova per ells, s'ofereix tal de facilitar la seva activitat autònoma i es dona una visió global de

Seminaris vinculats a les sessions expositives	30	<p>Seminaris (amb 25 estudiants): es proposen dues línees de treball</p> <ul style="list-style-type: none"> • Discussió de les lectures proposades • Seguiment dels treballs pràctics: la intenció és que els estudiants exposin alguns dels aspectes del tema tractat. <p>Es proposen entrevistes a adults i a infants. Observació en el context familiar i escolar.</p> <p>Preparació, seguiment, avaluació i exposició dels treballs.</p> <p>Recerca de la informació necessària per la realització dels treballs.</p>
--	----	---

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Gran grup y grup petit	110	4,4	
Tipus: Supervisades			
Grup petit	90	3,6	
Tipus: Autònomes			
Treball autònom	100	4	

Avaluació

L'estudiant haurà de demostrar que ha assolit les competències i els coneixements de l'assignatura. En tots els temes hi haurà unes lectures obligatòries i uns treballs pràctics. L'alumnat haurà de demostrar en els lliuraments i exposicions dels treballs pràctics els seus avenços i al final de cada tema hi haurà un control escrit individual que serà imprescindible aprovar. Les proves de control individuals tindran un pes del 40% i els treballs pràctics, realitzats en grup, representen el 60% de la qualificació final. Tant els treballs pràctics com els controls, hauran de ser aprovats independentment. Si l'estudiant no ha presentat alguna de les pràctiques quedarà com "no presentat".

Les proves de control es podran recuperar en un examen final que equival a una segona convocatòria.

Activitat d'Avaluació	
Treballs pràctics en grup i exposicions	Preparació, realització i anàlisi d'entrevistes i observacions i la seva exposició a classe
Proves de control	Proves escrites sobre els continguts bàsics donats a classe i sobre les lectures obligatòries

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Proves de control	50%	0	0	1, 3, 4, 6, 7, 8, 11, 12
Treballs pràctics en grup i exposicions	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Bibliografia

Manualets de referència:

Bassedas, E.; Huguet, T.; Solé I. (1998). *Aprendre i ensenyar a l'educació infantil*. Barcelona: Graó.

Paniagua, G.; Palacios, J. (2005). *Educación Infantil: respuesta educativa a la diversidad*. Madrid: Alianza.

Revistes:

Col·lecció temes d'infància: Associació de Mestres Rosa Sensat i Diputació de Barcelona

Guix

Infància

<http://www.xtec.cat/>

<http://www.gencat.cat/benestar/persones/infants/dgaia/>

<http://www.educacion.es/portada.html>

<http://www.unicef.es>

<http://www.rosasensat.org>

<http://es.bernardvanleer.org/http://es.bernardvanleer.org/>